

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Viharok előtt.

Fergeteget jelez az időmutató.

Bakonyi Samu az előtérben!

Budapest, szept. 22.

Vége a nyári fürdőzésnek. — Nyári bálnak. Nyári semmittevésnek...

A gazdák aratása után következik a politikusok eséplő munkája.

A politikában is sovány volt a nyári esztendő. Zsákra nem igen fogják szedni itt sem a termést. Az osztrák, a német aratatlantul gázolja le, abrakoltatja fel a mi termésünket.

S ma mi a nagy tél előtt itt állunk a cséphadaróval!

Mit csépeljünk? Midőn amit az aszály meghagyott, — azt is legázolta, azt is elakarja rabolni az osztrák.

Nem mi, ők vetették a szelet, tehát ne csodálják, hahogy vihart, fergeteget aratnak. — Azt fognak

aratni, mert midőn jogaink megvédéséről, életfeltételeink biztosításáról van szó, egyetlen erős táborban fogják találni az egész magyar nemzetet.

Büszkék vagyunk rá, hogy azok között a képviselők között, akik az aradi Kossuth-szobor leleplezési ünnepélye után, tornyai birtokán meglátogatták az igazi magyar szabadelvűség és kurucság képviselőjét, Justh Gyula házelnököt, ott volt a mi mélyen szeretett és kiváló tehetségű képviselőnk Bakonyi Samu doktor is. Örvendünk és büszkék vagyunk reá, mert az ő nagy tehetségénél, tudásánál és az igazi vezért jellemző böles higgadságánál fogva reá nagy feladatok várnak, bár békés uton próbálkozhatunk még a kibontakozással vagy akár harcba kell mennünk!

Bakonyi Samu az az egész ember, akiben nem fogunk csalódni!

Móricz Pál.

A debreceni függ. párt üdvözlő iratai.

Kossuth Ferenchez, Justh Gyulához, Holló Lajoshoz.

Egyhangú lelkesedéssel, a küzdő harcos bátorságával és önértével áll a debreceni függetlenségi párt az önálló bankért folytatott küzdelemben. Megemlékeztünk már arról a mozgalomról, mely arra irányul, hogy Debrecenben egy nagy népgyűlés keretében hatalmas demonstrációt adjon a hajduvidék, sőt az egész északkeleti Magyarország az önálló bank mellett. A nagy népgyűlést a debreceni függetlenségi párt a hajdumegyei függetlenségi párttal karöltve rendezti.

A függetlenségi párt intéző-bizottsága minap tartott gyűlésén tette meg a nagy gyűlés előkészítésére az intézkedéseket. Ebből a gyűlésből a párt üdvözlő iratot küldött Kossuth Ferenchez, Justh Gyulához és Holló Lajoshoz. Az üdvözlő iratokat itt adjuk:

Nagyméltóságú Kossuth Ferenc urnak, mint az orsz. függetlenségi párt elnökének.

Nagyméltóságú Elnök Ur!

A debreceni függetlenségi és 48-as párt intéző bizottsága egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy az önálló magyar nemzeti banknak 1911-re leendő felállítása mellett,

FEKETE nyakkendői a legszebbek.

Te jutsz eszembe . . .

Te jutsz eszembe, ha jó az este
Te, hogy ha rám száll édes álom...
A szívembe zárva drága képed,
Mosolygós szácskád egyre látom.

Pedig tudom szived nem enyém már,
Másra ragyog tündöklő szemed...
A hervadó fa lombja azt susogja,
Arany szived enyém nem lehet.

De a remény, mint őszi napfénye,
Reám hinti halvány sugarát.
Óh, légy enyém gyönyörű virágom,
Légy az enyém egy életen át!

Kálmán.

„Emlékeim“-ből.

(A debreceni magyar színészek Fiumében.)

Irtá: Mándoky Béla.

II.

Fiume nagy város, van szép színháza,
villannyal világítva. A város háttere gyönyörű hegység, szebbnél-szebb nyaralókkal beépítve. — Ezek közül első helyet foglal el József főherceg ő királyi fensége palotája, mintaszerű parkjával.

Fiumét Susáktól — e kies fekvésű horvát városkától egy kis patak választja el. Ott emelkedik ki komoly méltóságában a „Tensatto“, a Frangepánok ősi vára félig romokban.

A hegy aljától a várig kőlépcsőzet vezet fel az utast, mely egy negyedórát vesz igénybe. Csöndes, elhagyatott hely, minden része a mulandóságot jelképezi. . . siri némaság. . . A lépcsőzetek leszakadtak, a palotának termeiben most baglyok és denevérek laknak, — hol hajdan a büszke Frangepánok nagy, zajos ur-életet éltek.

Az ólak bedőlve. . . romokban, — hol hajdan prüszkölő paripák nyerítése hasította a levegőt. Most utálatos hullók görögnek. . . a nagy kereszties pókok óriási hálózatallal befogják az egész épület ablakait. . .

Nagy kár, hogy e gyönyörű várat nem rekonstruálják, hanem átadják a végmegsemmisülésnek.

Ami Fiumében meglepi az idegent: az a „Népkert“, mely a város végén van. — E gyönyörű mulatóhely a természet remeke. Szép sötányai mind babérfákkal vannak beültetve, természetes lugasai rozsmaring és pálmákkal díszítve. Szent Péter és Pál ünnepe lévén, ott gyűlt össze az egész város urai és polgári közönsége egyaránt.

A városi zenekar nagy garral játszott a vendéglő terassza előtt. Aszörfogyasztás már itt is nagy tért foglalt magának, csak egy tűzveszélyes olasz itta az Istriában termet fekete bort (vinó nerót).

De eltértem a dolog lényegétől. Amint az utcán bolyongunk, egyszerre csak előttem az örök vigkedélyű Loesiné.

Először is azt kérdezte tőlünk, hogy nem találkoztunk-e jártunkban „Rónaszékiékkal“, mert nekik is, ma vagy holnap meg kell érkezniük? No, gondoltam magamban, ha így megy: itt lesz a debreceni színház társulat színe-java, akár előadást is tarthatunk, felváltjuk az olaszokat, kik a Santa Lucia című bohózatot adták nap-nap, után!

Loesiné azután elvezetett bennünket a „Tirolhoz“ című vendéglőbe, ott megebedtünk. Az első magyar ember, kivel hamarosan megismerkedtünk és barátságot kötöttünk: Moes Zsiga volt, a „Fiume“ heti lap szerkesztője. Ő azután utasított bennünket, hogy ha magyar társaságot akarunk találni és jó magyar konyhát, akkor menjünk a „Stella Dóro“-ba (az arany esillaghoz). — Másnap ott adtunk egymásnak találkozót.

Másnap reggel amint felkeltünk, a „Molo“-n csakugyan találkoztunk Rónaszékiékkal. Csak idegenben érzi az ember azt,

Valódi hollandi tulipán- és jáczint-hagymák, ugyszintén szobai dísznövények nagy választékban kaphatók

Paczelt Jánosnál

Piacz-utca 28-ik szám.

Kertészet:

Ferencz József-ut 6. szám.

Hajdu megye függetlenségi pártjával együtt, a szomszédos megyék függetlenségi pártjának bevonásával nagy népgyűlést rendez. Midőn ezt Nagyméltóságodnak, mint pártunk nagynevű vezérének bejelentjük, — egyszersmint tiszteletünknek és bizalmunknak adunk kifejezést azért a bölcs vezéri munkásságért, melyet Nagyméltóságod a gazdasági önállóság és az önálló nemzeti bankhoz való jogunk megtartása és megvédése ügyében oly odaadó buzgósággal kifejtett és kérjük Nagyméltóságodat, hogy az önálló magyar nemzeti bank lobogóját juttassa diadalra.

Debrecen, 1909 szeptember 22-én.

Hazafiúi üdvözléssel az intéző-bizottság megbízásából:
Somogyi Pál, Dr. Juhász Nagy Sándor,
elnök. jegyző.

Nagyméltóságú Justh Gyula urnak, a képviselőház elnökének.

Nagyméltóságú Urunk!

Nagyméltóságod, mint az ország legelső választott tisztviselője, legelső sorban van hivatva arra, hogy a magyar nemzet jogait megvédelmezze. Ezt a fontos hivatást Nagyméltóságod, hatalmas egyéniségének egész súlyával, magyar lelkének teljes erejével tölti be, midőn most nemzetünknek az önálló bankhoz való jogát meggingathatlan erővel hirdeti és védelmezi. A debreceni függetlenségi és 48-as párt követi Nagyméltóságodat a nemzet függetlenségéhez vezető uton s midőn intéző bizottságunk a magyar nemzeti bank mellett Hajdu megye függetlenségi pártjával együtt, a szomszéd megyék bevonásával rendezendő nagy népgyűlés tartását határozta el: bizalmát és nagyrabecsülését fejezi ki Nagyméltóságod iránt, az egész országot magával ragadó függetlenségi politikája miatt.

Debrecen, 1909 szeptember 22-én.

Hazafiúi üdvözléssel:

Somogyi Pál, Dr. Juhász Nagy Sándor,
elnök. jegyző.

Nagyságos Holló Lajos országgyűlési képviselő urnak, mint az orsz. függetlenségi párt alelnökének.

Nagyságos Képviselő Ur!

Ahhoz a hatalmas nemzeti mozalomhoz, melyben az önálló nemzeti bank mellett az első között küzd, a debreceni függetlenségi és 48-as párt is lelkesedéssel csatlakozik. Intéző bizottságunk mai ülése egy-

hogyan szereti a magyar — a magyart! Olekezés, csokolózás egymást érték. Majd elhatároztuk, hogy együtt ebédünk es délután az első hajóval kirandulunk „Abbáziába!”

Délben együtt volt a társaság a „Stella Doro”-ban hozzánk csatlakozott Ronaszékiék egy derék rokona, magyar államvasuti tisztviselő Steiger Lajos és Mocs Zsiga! Hét magyar egyszómban! . . . vigan, zajosan ment a társalgás, mintha olaszok lettünk volna?! Persze! miről beszéltünk volna másról, mint imádot hazánkról, a mi megszokott egyszerű életünkről. . . az étkezésünkről, ételekről. . . melynek párja ninesen széles e világon. . . !?

A vajás ételeket bizony foghegyen ettük mindannyian. Ném és Loesiné tengeri halat ettek olajban kisütve! azt mondták, hogy nagyon jó? . . . ! jó-jó mondtam aki szereti! Ebéd után az egész társaság a „Molara” sietett, várando az induló hajót Abbáziába. Egy fél óra múlva az „Ikka” nevű gőzpropeller éies fűtyével jelezte az indulást! Mohó vágygal száltunk reá, a tenger csendes volt mint a tükör! Az „Ikka” repült mint a fecske és háromnegyed óra alatt Abbáziába voltunk! (Folytatjuk.)

hangu határozattal mondotta ki, hogy az önálló magyar nemzeti banknak 1911-re leendő felállítása mellett, Hajdumegye függetlenségi pártjával együtt, a szomszédos megyék bevonásával nagy népgyűlést rendez. E határozat hozatalával kapcsolatban hálásan emlékezik meg intéző-bizottságunk mélyen tisztelt Képviselő Ur hazafias működéséről, fáradságot nem ismerő munkásságáról, melyet az önálló magyar nemzeti bank ügyének diadalra juttatásáért, mint az egész mozgalom egyik kezdeményezője és mint a bankbizottság kiváló tudású előadója, hosszú idő óta folyton, lankadatlanul kifejt és amely munkásságért méltó szeretetünkre és bizalmunkra.

Kelt Debrecenben, 1909. szept. 22-én.

Somogyi Pál, Dr. Juhász Nagy Sándor,
elnök. jegyző.

A politikai helyzet.

Német nagykövet Budapesten.

Wekerle Sándor bécsi utja előtt.

Budapest, szeptember 23.

A politikai válságban a mai nap nem hozott semmi változást. Grófa Andrássy Gyula belügyminiszter ma reggel elutazott tiszadobi birtokára, ahonnan csak pénteken tér ismét vissza, hogy jelen legyen azon a minisztertanácsban, amelyen formászerint is elintézik a lemondást és aláírják a lemondási kérvényt. Wekerle Sándor miniszterelnök gyöngélkedik és nem hagyhatja el szobáját, míg a többi miniszterek ma is úgy, mint máskor megjelentek hivatalaikban.

A válság további folyamata most már az lesz, hogy a hormány holnap vagy holnapután tartja azt a minisztertanácsot, amelyből aztán Wekerle Sándor miniszterelnök a királyhoz viszi a lemondás kérvényt. Szombaton vagy vasárnap lesz ez a királyi audiencia, amely után Wekerle visszatér Budapestre és a képviselőház keddi ülésén szintén bejelenti a kabinet lemondását. Ugyanerre a napra a főrendiházat is ülésre hívják össze. A miniszterelnök kérni fogja a képviselőházat, hogy a válság elintézéséig napolja el üléseit. A pártok már hétfőn délután tartanak értekezletet s ezen állapítják meg, hogy miképpen viselkedjenek a miniszterelnök eme kérelmével szemben. Nevezetesen a függetlenségi és 48-as pártól van szó, amelynek kebelében tudvalevőleg nagyon erős az az áramlat, amely a legelősebb állásfoglalást kívánja s így a keddi ülés igen mozgalmas lehet. Just Gyula a képviselőház elnöke holnap érkezik Budapestre.

Mint hírlak a válság megoldásába igen élénken beleszól a német császár is, aki egyenesen azzal bizta meg Csirszky bécsi német nagykövetet, hogy közvetlen tapasztalatai alapján tegyen jelentést a magyarországi hangulatról. II. Vilmos császár ugyanis a morvaországi hadgyakorlatokon azt konstataulta, hogy a közös hadsereg nagyon vissza maradt s ezért nyomatékosan kívánta, hogy a magyar válság elintézésével szereztesse meg a szükséges eszközök a hadsereg fejlesztésére. Csirszky nagykövet ma reggel érkezett Budapestre és délelőtt tizenegy órakor Wekerle Sándor miniszterelnök-nél, feltizenkét órakor pedig Kossuth Ferenc-nél tett látogatást. A nagykövet akinek tiszteletére Wekerle miniszterelnök ma este ebédet ad, néhány napig Budapesten marad,

azután pedig utazásokat tesz az országban. A függetlenségi párt tagjai abban bizakodnak, hogy a német császár bözbelépése az alkotmányos kibontakozást fogja elősegíteni.

EGYHÁZ, ISKOLA.

A lelkészek kongresszusa. Az országos református lelkész-egyesület évi nagygyűlését tudvalevően szeptember 29 és 30. napjain tartja Debrecenben. A lelkészek fogadtatása szeptember 28 és 29-én délelőtt lesz a debreceni vasuti indóháznál és 28-án este a Bika-szálló nagyvendéglőben ismerkedési estélyen találkoznak az egyesület tagjai.

Kitüntetéssel vizsgázott joghallgatók. A vallás- és közoktatásügyi miniszter tegnap tette közzé a vidéki jogakadémiákon kitüntetéssel vizsgázott hallgatók névsorát. A debreceni jogakadémián kitüntetéssel vizsgáztak: Engl Imre, Glück Sámuel, Lónárt Mihály és Takács Dezső.

Nagyhortobágyról.

Egy pár cugos női cipőcske . . .

A mátai biztos csomagjából

A „Török szultán”-hoz címzett Rickl Zelmos-féle cég majdnem olyan nevezetessége Debrecennek a vidékiek előtt, mint a Hortobágy külföld szerte. Olyik birtokos család, olyik kereskedő, több mint százestendő óta az öreg Rickl-cégtől szerezi be a szükségleteit. Keves ilyen változatlanul népszerű és ugyanazon szolid üzleti nyomdokon haladó cég kerül az országban, mint a debreceni Rickl-cég. Tehát nem is csoda, hogy akik a gazdagon berendezett öreg boltnak és hatalmas raktár helyiségeinek boltiveit megmetszokták, jártokban — keltőkben mindég visszahuzódnak ide, mint valami családtagok. Hiszen családias is itt a viszony a régi cég, meg a régi vevők között.

Rajcs bácsi a cég üzletvezetője. A volt 48-as honvédfőhadnagy, meg a „legjobb hírforrás” Géza, a barnapiros Rickl Géza, magok olyan vonzerők, hogy úgy tetszik, mintha nem is vásárolni, hanem egyszerűen „Kaszinózni” járna be oda az ember. Pedig hát itt igazán elsőrendű árukat vásárolni régi-régi uricsaládok itt szoktak.

Farkas Berti bátyánk, az egykori „mátaai biztos”, a Hortobágy-nak ex- királya szintén bebetért ide, ha valami „csomagja” volt, vonatindulásig itt adta be.

Rajcs bácsink híven gondját is viselte a csomagoknak, csupán az tűnt fel egyszer Rickl Gézának, hogy Berti bátyánk egy csomagot, egy aránylag kisterjedelmű, hosszúkás csomagot különösen figyelmebe ajánlott Rajcs bácsinak. A kíváncsi Géza ur, tekintettel a cégnek és a földesi Farkas családnak századéves

CUKORKÁK, az Első Debreczeni Gőzcukorka-gyár R.-T.
Csokoládé-desszertek legolcsóbban szerezhetők be
Városi raktárban, FÖTÉR, TISZA-PALOTA.

összeköttetésre, nem is nyugodott addig, míg a csomagocskát fel nem bontották...

— No, nézd ezt a Bertit! A kövér Rickl Géza még a kezét is összeesapta.

A Berti bátyánk „hortobágyi csomagjából“ egy iciny-pici női cipő, cugos-női cipő került ki. Magossarku, kecsége orru női cipő. Nyulánk és mégis piciny. Szóval uri nőknek a cipője...

Rickl Géza másnap a „Fehér ló“-ban, a Des Combes Henrikék asztaltársaságánál mindjárt fel is adta a rejtvényt:

Simonffy Pista! Te rokona is vagy Farkas Bertinek! Ezt fejtse meg... Idebent a városban mindig csizmában jár a Berti, tehát miért vitt ki, kinek vitt mégis a Hortobágyra iciny-pici női cipőket?...

Simonffy Pista nem szólt rá semmit, de Stegmüller Árpád a mérnök és városatya megjegyezte:

— Ugy lehet kint a pusztán a kényelemnek okáért cugos cipőkben, női cipőkben járdogál, sétálgat Berci bácsi...

Ej, haj! Nem hiába hogy a „déliabok világa“ az a pusztá, csálókás itt sok minden!

Irodalom, művészet.

Simphoniai hangversenyek Debrecenben.

Classikus cyklus.

Nagy szabású és Debrecen városának jövőző zenekulturájára nagy kihatással bíró programot tervez most a következő téli szezonra a debreceni „Zenekedvelők Köre“.

A program egyik legkimagaslóbb pontja egy simphoniai zenekar alakítása lesz, amelynek célja simphoniai hangversenyek rendezése egy klasszikus cyklus keretében.

Ezen nagyszabású program sikeres keresztülvitelére máris akcióba lépett a „Zenekedvelők Köre“. Amint értesültünk a simphoniai zenekarnak a véletlen folytán nagyon szakavatott és vérbeli művész vezetője lesz Feik József személyében, aki most állandóan Debrecenben tartózkodik és akivel a „Zenekör“ vezetősége már tárgyalásokba is bocsátkozott.

Az ő személye elég garancia, hogy a simphoniai cyklus igazi és magas művészi nivón fog állani, amihez már előre is gratulálunk a „Zenekör“ vezetőségének.

Ingyen kapja lapunk minden előfizetője a „Debreceni Képes Kalendárium“ Debrecen és Hajdu megye leggondosabb cimtárát tartalmazó, diszesen bekötött képes nagy naptárt. o

UJDONSÁGOK.

Negyvenéves osztálytalálkozó.

Előkelőségek Debrecenben.

Akik a debreceni főiskolánkban negyven évvel ezelőtt tették le érettségi vizsgálatukat, folyó hó 25-én, szombaton d. u. osztálytalálkozásra jönnek össze s együtt lesznek 26. estéig. Az ország különböző vidékein szétszórva lakó, volt tanuló-társak nagyrésztben igen neves emberek s igen magas állásokat töltöttek be, ami kétségkívül emeli az amugy is érdekes találkozó érdekességét. Negyven év nagy idő s valóban nem mindennapi a negyven évvel ezelőtti iskolatársak találkozója.

A találkozóra Debrecenbe érkeznek: Kieckl Gyula igazságügy-miniszteri tanácsos, Hegedüs Károly udvari tanácsos, a m. kir. technológiai iparmúzeum főigazgatója, dr. Imre József kir. tan., kolozsvári orvosegyetemi tanár, dr. Liebermann Isó, a vaskorona rend lovagja, a budapesti egyetem orvosi fakultásának dékánja, Ivánka Oszkár cs. és kir. kamarás, országgyűlés képviselő s több más érdemes férfi, köztük Tóth Lajos tiszadobi ref. lelkész. — A volt tanuló társak közül Márk Endre ügyvéd, Hegedüs István törv. bíró, Péntes Sándor árvaszéki elnök, Gombos Endre máv. nyug. tisztviselő, Nagy Gyula áll. anyakönyvvezető, Timár Imre egyh. tisztviselő és Csiky Lajos tanár laknak Debrecenben. A találkozás ügyeit, a hét év előtti találkozás ideje óta Csiky Lajos vezeti, akinek útján a volt tanuló társak eddig több mint 2500 korona összeget raktak össze a kollégium nagy tanárai életrajza megírására.

Vasárnap reggel 8 órakor a főiskolai imateremben rövid istentiszteletre jönnek össze a régi jó barátok.

Libales a Hortobágyon.

A sátorozó vadászok.

Az őszi eső meghozta a vadmadáreléletet a Hortobágyra. Az acélos erejű vadludak szárnyesapásaitól megzördült az őszi páraktól nehéz pusztai levegő.

Most már elkezdődik a libavadászok zarándokolása is a Hortobágy felé...

Fésűs uram, a hortobágyi derék vendégfogadós, csöbörszámra melegítheti a fűszer-számozott bort. Most már számosan akadnak virrasztók és vadászok a Hortobágyra. Sőt Debrecenben van egy olyan vadásztársaság is, amely éjt s napot áldoz eme vadászgyönyörűségnek, — a hortobágyi libavadászoknak.

A három szenvedélyes vadász a vadliba-huzások alkalmából minden évben 2-3 hetet tölt kint a Hortobágyon. Nomádok módjára sátor alatt, ilyen a vadászati célokra berendezett ponyvasátor alatt töltik a

napokat és éjszakákat, kivéve midőn vadászgatni cserkésznek el. Vagy midőn a lanyha őszi sugárnál sütkérezhetnek a rozsdásodó gyepeken. Vagy a tábort kosztot sütik, főzik a földbe épített tűzhelynél.

Azután következnek azok az andalító hortobágyi éjszakák. Vadmadár-hangoktól tele rikoltott hortobágyi éjszakák... A regés multba álmodhatják vissza magokat a vadászok.

Kiss Gyula dr. ügyvéd, Vilmos Béla, az egyik legerősebb debreceni athlétánk, H. 39-ik gyalogezredbeli főhadnagy szokták odakint átélvezni ezeket a gyönyörűséges pusztai éjszakákat, mint hortobágyi sátorlakók és libavadászok... Most sem maradnak itthon.

— **A bécsi német nagykövet Debrecenben.** A jövő hét valamelyik napján ismét előkelő vendége lesz Debrecennek. Ez alkalommal Vilmos német császár egyik bizalmas embere, Tschirszky Bögendorf, német nagykövet látogat el hozzánk, hogy ugy Debrecen, mint a Hortobágy állatgazdaságát tanulmányozza. Tschirszky tegnap reggel érkezett Budapestre s a Hungária-szállodában vett lakást. Uti programjában az ország több nagy városának megismerése van felvéve. Ezek között szerepel Debrecen is. A bécsi német nagykövet titkára valószínűleg szombaton Debrecenbe érkezik, hogy Tschirszky részére, aki két napot fog nálunk tölteni, lakást biztosítson.

— **Ülések a városházán.** A városháza kistanácstermében pénteken délelőtt a nyugdíj-bizottság, hétfőn és kedden délután pedig a jog- és pénzügyi bizottság tart ülést.

— **Odaitélt ösztöndíjak.** A városi tanács mai ülésén határozott a Meszena-féle ösztöndíjak odaitételezéséről. A hatszáz koronás díjat K. Tóth Antal esztergályos, a 300-300 koronás díjakat pedig Munkácsi Mihály kőműves és Mamuzsics József elektrotechnikus kapták. A tanács egyszer-mind elrendelte az összegek kiutalását is.

— **A város képviselője az O. M. I. E. jubilaris ünnepen.** Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy az Országos Magyar Iskola Egyesület meghívta a várost, mint alapító tagot az október 7-iki jubilaris ünnepélyére. A tanács mai üléséből Oláh Károly kulturtanácsnokot küldte ki a város képviselőjéül.

— **Az állandó választmány ülése.** Hajdúvármegye állandó választmánya szombaton délelőtt kilenc órakor Wessprémy Zoltán főispán elnöklete alatt ülést tart.

— **A makktermés elárverezése.** Ma délelőtt kilenc órakor árverezik el a városházán az erdei makktermést. Az árverésre ezuton is felhívjuk gazdáink figyelmét.

— **A város új kaszálója.** A város földbirtoka újból gyarapodni fog. A tanács mai ülésén elhatározta, hogy Erdélyi Pál guti kaszálója huszezer koronáért megveszi, illetőleg annak megvételét a közgyűlésnek ajánlani fogja.

Menyasszonyi ékszerek pazar választékban, legolcsóbban **Löfkovits Arthur és Társa** üzénél, DEBRECZEN, Piac-utca 38

— **A debreceni kerületi munkás-biztosító pénztár** a pénzkezelésre nézve újabb rendszert honosított meg költségkimé-
lés szempontjától. Ugyanis a vidéki pénzke-
zelői megbizottak eddigi működését beszü-
n-tette, amivel mintegy 15,000 korona költség-
megtakarítás lesz elérve, másrésztől azonban
az a nehézség lesz meg, hogy az iparosok-
nak a biztosításra kötelezettek közvetlenül
kell a központnál be és kijelenteni. Az új-
tást a pénztár már a legtöbb helyen beve-
zette.

— **Lessz állatkrematorium.** Megirtuk a minap, hogy egy buda-
pesti cég állatégető kemence cél-
jaira telket kért a várostól. A tanács
ma délelőtti ülésén úgy határozott,
hogy a cégnek a gyapmesteri tele-
pen területet enged át a kre-
matorium céljaira. — A város ki-
köti azonban, hogy az esetleges ár-
vétel fölött később rendelkezik.

— **Mi történt a hadgyakorlaton?** A
hetedik hadtest hadgyakorlatai az idén szen-
zációs meglepetést hoznak a temesvári had-
test törzstiszteinek. — Hír szerint a had-
test idei manőverére a hadvezetőség olyan
mulasztásokra s a csapatvezetők oly súlyos
hibáira jött rá, amik miatt több törzstisz-
t és generálist nyugdíjazni fognak. A leg-
döbbenetesebb és legszenzációsabb mulasztás az
volt, hogy a fázasztó és súlyos hadgyakor-
latoknál, ahol évről-évre súlyos balesetek
szoktak előfordulni s a legénység a rossz
ivóvíz és rendetlen táplálkozás következté-
ben veszedelmes megbetegedéseknek van
kitéve, az egészségügyi csapatok ugyszól-
ván teljesen hiányoztak. — Egy-egy tel-
jes létszámra kiegészített ezrednél csupán
egy, néhol két orvos teljesített szolgálatot.
Ez a pár orvos sem rukkolt legtöbb esetben
a csapattal s menetelés és gyakorlatozás köz-
ben történt balesetknél, vagy a több alkal-
lommal előfordult tifusz megbetegedések ese-
tén az orvos rendszeren későn, vagy egyáltalán
nem érkezett a beteghez. Ez okozta aztán,
hogy a 33-ik gyalogezred egyik közlegénye,
akit gyakorló töltennyel megsebesítettek,
az elmaradt orvosi segély miatt vérmérgezést
kapott. Kipattant a nagy mulasztás, hogy a
legmagasabb hadilétszámra kiegészített ezre-
dekknél — ahol háború esetén 9 orvosnak
kellene lennie s gyakorlatok idején is 4-5
orvost kellett volna beosztani — az idén
egy-két orvos volt megfelelő segédsapatok
és felszerelés nélkül. A hadvezetőség e mu-
lasztás miatt több ízben rosszalását fejezte
ki s most a hadgyakorlatok befejezése után
— mint értesülünk — föltétlen komolyabb
következmények várhatók.

— **Felhívás a Máv. altiszti-
kör tagjaihoz.** Az összes vasutaság
saját árvái részére létesítendő árva-
ház javára folyó évi szeptember hó
30-án és október hó 1-én egy köz-
gyűjtést akar rendezni. — Ennek a
megteremtéséhez tisztelettel kérem
a Máv. altiszti kör tagjait és család-
tagjait sziveskedjenek a körhelyisé-
gében folyó hó 25-én este 6 órára
megjelenni. Hann Dezső, elnök.

— **Szabók szervezkedése.** A debre-
ceni férfiszabók tegnap este szervező gyűlést
tartottak. Angol példára szövetkezni akarnak,
hogy érdekeiket jobban megvédhessék és a
külföldi áruk behozatalát csökkentésék. Telje-
sen felesleges a szövetkezet üdvös voltát fej-
tegetni; a szabóiparosok legnagyobb része
olyan siralmas helyzetben van, hogy dolguk
rosszabb algha lehet. Az ilyen szövetkezet
felvirágoztatná a szabóipart, állandó foglal-
kozáshoz juttatná az iparost és még sok
előnyt nyújtana. Angliában például egy ilyen
szövetkezetnek 2 hatalmas gyára, több ipar-
vasutja van. E tegnapi gyűlésen a debreceni
szabók érdeklődése olyan nagy volt, hogy a
szövetkezet létrejöttét csak formai okok kés-
leltetik.

— **Elgázolta a berkocsi.** Su-
lyos és könnyen végzetessé válható
baleset érte tegnap Nagy Gábor Ki-

gyó-utca 15. szám alatt lakó kötél-
gyártót. A Kossuth-utcán haladt ke-
resztül a kocsiton, mikor arra haj-
tatott kétfogatu kocsiján Boross An-
drás berkocsis és elütötte Nagy Gá-
bort, ki fején és mellén szenvedett
sérüléseket. A szerencsétlenül járt
kötélgyártó vigyázatlan hajtás miatt
feljelentést tett Nagy Gábor ellen a
rendőrségen.

— **Az utszélről.** Debrecen zenei és
„bohém“-élete felporzul itt a télen.

Nemcsak cigánymuzsikában, de filhar-
mónikusok klasszikus zenéjében is lesz ré-
szünk.

P. Nagy Zoltán, a mi kedves mesterünk
a zenekonzervatóriumával egész sereg mű-
vészt, művésznőt kötött a városunkhoz. Ott
van Kerner István, helyesbitve „Pista“ zene-
szerző is.

Daloktól fog csengeni, zengeni még ez
a város.

*

A „szárnykürt-fuvásnak“ is egy olyan
mestere szállott meg a városunkban, akinek
a párját keresni-keresve lehet. A mi dohány-
gyári Feiks barátunkról van szó... Érc-
kürtből olyan csodahangokat kihozni, minőket a
mi Feiks barátunk képes, igazán csodával
határos és csakis mestereknek adatott.

— Barátom, mondta a „pressburgi“
Feiks, — de legalább is három órát gyako-
rolni kell a torkomat — naponta.

Feiks cimborá csodálkozik, hogy neki
havonta változtatni kell a — lakást.

Ilyen a művészet hatása a lakás-
adókra.

— **Gyanus szeszmergezés.** A
debreceni ügyészség ma egy igen
titokzatos esetben indított nyomoz-
ást és vizsgálatot. A hadházi elől-
járóság jelentést tett ugyanis az
ügyészségnek, hogy Hadház hatá-
rában az ottani sertésvásár-tér mel-
lett halva találták Csapó Gábor 68
éves gazdálkodót. A holttesten kül-
erőszak nyomai nem láthatók, de
a hulla olyan gyanus alkohol sza-
got árasztott, mintha szeszmergezés
esete forogna fönn. Valószínű, hogy
itt is olyan szeszmergezésről van
szó, mint amilyen az utóbbi időben
az ország több részén előfordult. —
Az ügyészség elrendelte a holttest
felboncolását. Kovács Péter vizs-
gálobírósegéd és dr. Horváth Artur
törvényszéki orvos kimentek a hely-
színre.

— **Meghalt...** Most hullanak a fák-
ról a sápadt levelek, most viritnak a késői
virágok. A nap fénye bágyadtan remeg s az
emberek arcára az elmulás veti sötét árnyé-
kát. Most minden az enyészet, a halál gon-
dolatát veti fel szívünkben. S mégis meg-
remeg a szívünk, midőn egy élte tavaszán
élő fiatal uri leány halálának hírének kell pa-
pirra vetnünk. Kiss Mariska az elhunyt neve,
halála széles körben kelt részvétet, mert
sokan szerették, sokan tisztelték a bájos
megjelenésű uri leányt. Egy szelíd, ábrándos,
sugaras ősz este, midőn nézte a levelek hull-
lását, virágok nyílását, szerelmes lett a ha-
lába s a zord halál, hívására megjelent.
Kiss Mariska meghalt. Halála sok őt tisztelő,
szerető szívben mély sebet hagyott hátra s
kora elhunytát a szülők és ismerősök serege
gyászolja.

— **Ralóttek a robogó vonatra.**
Érdekes levél érkezett ma szerkesz-
tőségünkbe. Amely egy rejtélyes,
vasuti merényletről tudósít bennün-
ket. — Az eset e hó 19-én vásár-
nap történt a Nánás—Debrecen közti

vasuti vonaton. — Mikor a Nyulas
állomástól mintegy két kilométer
távolságnyra a nyílt pályán robo-
gott, a vasut mellett az árokban pi-
henő három katona egyik vasuti
kocsira rálőtt. A kocsi, melyet a
lövés talált 1825. számú volt.
A lövés szerencsére nem találtak
és így a kocsiban utazó három hölgy
és egy kis fiúnak az ijedségen ki-
vül más bajuk nem történt.

— **Egy híres zenetanárról.** P. Nagy
Zoltán zenetanár konzervatóriuma számára
egy nagy zenei erőt nyert meg. Kerner Jó-
zsef széles körben ismert zenetanárt szer-
ződtette iskolájához hosszabb időre. Kerner
József neve általánosan ismert a zeneked-
velők előtt. Több zenedarabot írt, sőt az
operairás terén is sikerrel működött. Kerner
Józsefet ajánljuk közönségünk figyelmébe,
miután a mester elhatározta, hogy műének-
ből, magánénekből és zongorából privát órá-
kat ad. A jelentkezéseket Péterfia-u. 2. sz.
lakásán veszi fel.

— **A halkonzervgyár működése.** Az
Adria halkonzervgyár tekintettel a hűvös idők
beálltára, már berendezkedett a munkára,
holott a várossal kötött szerződés szerint a
gyár csak október hó végén kezdheti meg
üzemét. A város tanácsa mai ülésén foglal-
kozott az üzem megkezdésének kérdésével.
Egyelőre nem határozott a betiltás felől, ha-
nem megbízta a főkapitányt, hogy adjon vé-
leményt, vajjon közrendészeti szempontból
nem esik-e kifogás alá a korai üzemkezdés
s a gyár működése nem rontja-e meg a gyár
körül levőket. A tanács egyébként utasította
a gyárat, hogy a korábbi üzem megkezdését
a várostól mindenkor kérnie kell.

— **Lapunk minden előfizetője in-
gyen kapja az országos hírű, pontos
címattal ellátott Debreceni Képes Ka-
lendáriumot. Előfizetési díj egy óra
1 korona, negyedévre 3 korona, félévre
6 korona.**

— **Kőfaragók tanfolyama.** A keres-
kedelmi miniszter ur a budapesti magy. kir.
állami felső építő-ipariskolában kőfaragó mes-
terek és segédek tovább képzésére már há-
rom évvel ezelőtt tanfolyamot szervezett „kő-
faragók továbbképző esti tanfolyama“ cim
alatt. Az érdekelt kisebb mesterek és segé-
dek a boldogulásuk hathatós feltételeinek a
megszerzésére a tanfolyamon nyújtott ked-
vező alkalmat eddig nagyon csekély szám-
mal használták fel, sőt a múlt évben oly
kevesen jelentkeztek, hogy a tanfolyamot
nem is lehetett megnyitni. A kamara felhívja
a tanfolyamra az érdekelték figyelmét.

— **Megakadályozott öngyilkosság.**
Gordán Flóra takarítónő ma este öngyilkos-
ságot akart elkövetni és erre a célra maró-
lugot vásárolt. — Nagyon el volt keseredve,
mert szeretője, Peck Lajos összeveszett vele
Eppen ezt tárgyalta az utcán Peck Lajossal
Gordán Flóra és szemrehányást tett neki. A
rendőr azonban társalgásukat meghallotta és
a leányt bekísérte a rendőrségre. Itt a leány
holmija között több lopott dolgot találtak,
melyeket Márkus Jenő szállodájából lopta.
A leány ellen megindították az eljárást.

— **A debreceni Munkás-Otthon.** A
debreceni szervezett munkások együttesen
kibérelték a Margit-fürdő telepén levő ven-
dégülős helyiségeit és a célnak megfe-
lelően átalakították. A Munkás-Otthont ok-
tóber hó 3-án nyitják meg. Délután 3 óra-
kor diszközgyűlés, este 7 órakor társasva-
csora lesz és végül tánemulatságot rendez-
nek. Részvételi jegy ára 2.40 korona

— **Egy halott.** Ma megtörtént az a
ritka eset, hogy az állami anyakönyvi hiva-
talban csupán egy halálesetet jelentettek be.
Ez pedig Szücs Imre ref. 75 éves.

— **Rácsos kapu, rácsos ablak** gyö-
nyörű magyar dal, zongorára most jelent
meg ára 1 korona 20 fill. Csáthy Ferenc
zeneműkereskedésében. Egyház-tér 2.

Antidol fejfájás és nátha ellen a leg-
jobb gyógyszer. Kapható minden gyógyszer-
tárban. Ara 60 fillér,

— **Lapkihordók fix fizetésre, rikkancsok magas jutalékra felvételnek lapunk kiadóhivatalába gróf Degenfeld-ter 2. sz. I. em.**

— **Szerencsés számok.** Az osztály-sorsjáték mai húzásán a következő számok nyertek nagyobb nyereményeket:

100,000 koronát: 71039.
15,000 koronát: 36994.
10,000 koronát: 9991.
5000 koronát: 54857 62376 101992 108174.

2000 koronát: 2367 3053 4841 5273
7221 8371 9558 15259 18646 19588 22462
24970 29689 33321 35838 37539 43963
46027 50783 57290 61790 72743 76199
79233 87660 89863 92591 92948 86957
100051 100519.

A többi kihuzott számok 1000 koronát nyertek.

— **Debreceni emléktárgyak, alkalmi ajándékok, gyermekjátékok és utazási cikkek legnagyobb választékban Mentze Henrik ujdonságok áruházában Kossuth-utca 4. szám.**

— **Könyvkötészeti munkákat Dávidházy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.**

— **Szakmányos vincellér kerestetik homoki szőlőbe. Cim a kiadóba.**

SZINHÁZ.

A színház beköszöntője.

Az első hét műsora.

Jövő hét szeredáján nyílnak meg a színház kapui. Megnyitó előadásul színre kerül Bródy Sándor hírneves falusi életképe, a „Tanitónó”. Az előadást az igazgatóság az országos református lelkészegyesület tiszteletére rendezi bérlétszünetben.

Ez előadásra jegyeket elvételni, — illetve előre váltani az országos ref. lelkész-rendezés útján, vagy pedig a színházi pénztárnál lehet már szept. 27-én.

A napokban hozta színre Zilahy társulata Máramarosszigeten a „Kedélyes paraszt” című operettet. A darab, mely egymásután három tele házat hozott, kiválóan nagy sikert aratott. Az előadók művészi játéka és a kitűnő rendezés kasszadarabbá avatták az amugy is jónevű operettet. Ez okból az igazgatóság úgy határozott, hogy a „Kedélyes paraszt” operettet már az első héten bemutatásra veszi a debreceni színpadon.

Az első hét műsora a következő:

Szerdán szeptember 29-én bérlétszünetben a ref. lelk. egy. tiszteletére megnyitó előadásul a Tanitónó. Csütörtökön szeptember 30-án Tavasz operett A bérlétszünetben. Pénteken okt. 1-én Kivándorló színmű B bérlétszünetben, ujdonság. Szombaton okt. 2-án Kivándorló színmű C bérlétszünetben. Vasárnap okt. 3-án Paraszt kisasszony népszínmű kisbérlétszünetben. Hétfőn okt. 4-én Kedélyes paraszt operett A bérlétszünetben, ujdonság. Kedden okt. 5-én Kedélyes paraszt operett B bérlétszünetben. Szerdán okt. 6-án Ünnepi díszelőadás Bánk-Bán C bérlétszünetben. Csütörtökön okt. 7-én Erdész lány operett A bérlétszünetben. Pénteken okt. 8-án Válás után vigjáték B bérlétszünetben. Szombaton okt. 9-én Kedélyes paraszt operett C bérlétszünetben.

* **Bérlők figyelmebe.** Az igazgatóság felhívja a t. bérlők figyelmét, akik az ezideig bérlétszünetüket még ki nem váltották, hogy a bérlétszünet eszközlése szeptember hó 25-én délután Oláh Károly tanácsnok ur jelenlétében hivatalosan lezáratik. — Akik a jelzett ideig bérlétszünetüket ki nem váltják, tekintet nélkül min-

den tovább reklamációra, jogaikat elvesztik.

— **Színházi bérlők.** Ma a következők váltották bérlétszünetüket: Dr. Megyery Pál (páholy), Balla Lajos (páholy), Szele György (páholy), Jóna Gyula (páholy), dr. Tüdös János (páholy), Jóna Vince (páholy), Lőfkovics Arthur (páholy), dr. Nyiri Ernő (tám.), Molnár Józsefné (tám.), Hathy Kálmán (tám.), özv. Konez Elekné (páholy). Dalmy Barna (tám.), Márk Endre (páholy).

Virágh főhadnagy uzsorása.

Az uzsorakirály dolgai.

Budapest, szeptember 23.

Most, hogy már kiterítve fekszik a pénzügyi szédülés szerencsétlen áldozata a délelő Virágh Lajos huszárfőhadnagy, egymásután jelentkeznek a rendőrségen a becsapottak legiói.

Leirhatatlan az a kegyetlenség, amellyel Meller Gyula azokat a szerencsétlen megszorult „ügyfeleit”, akik kölcsönszerzés végett hozzáfordultak, megsarcolta, szipolyozta és hitegetésekkel megszedítette.

Most újabb egy előkelő állású köztisztviselő lépett fel a lelketlen pénzügyi ellen és elpanaszolja, hogy őt, mint feltétlen hitelt érdemlő jó állásban levő tisztviselőt Meller Lajos négy hónapon keresztül vezetett orronál fogva, hitegette és biztatta a kölcsön megszerzésével.

Ez a magasrangú tisztviselő érdekesen adja elő, hogy miként szokott a „bankbizományos” ur a klienseivel eljárni.

Az egész országot elárasztotta Meller az ő hangzatos és gépirásos körleveleivel, amelyekben azt igéri, hogy kölcsönöket kezes nélkül is tud szerezni.

A hiszékeny áldozat, akinek kapóra jön a kínálkozó kedvező alkalom, hogy esetleges pillanatnyi szorult anyagi helyzetén kezesek igénybevétele nélkül segíthesse, nyakra-főre sietett jelentkezni a világot megváltó reformátornál.

Erre a hiteltkérő számos blankettát kapott Meller irodájából, amelyeket aláírásával kellett ellátnia. Ezen nyilatkozatok között volt egy díjlevél is, amelyben a hiteltkérő a felmerült költségeken felül egy bizonyos összegű provízió megfizetésére kötelezte magát.

De ez a provízió kikötés csak maszlag volt. Meller nagyon is jól tudta, hogy a kölcsönt nem fogja tudni kieszközölni, mert hiszen a szövetkezetek letörése óta sémmitféle tisztességes pénzügyi intézet nem foglalkozott többé személyhitelek folyósításával.

A földolog az előleg, a költségelőleg volt. Ehhez azután már jól értett Meller L. Egyed.

A szóban forgó tisztviselőnek például nem kevesebb, mint 44 korona előleget kellett lefizetnie. Tessék elképzelni! Egy kölcsönre szoruló egyéneknek 44 koronát!

No, de ezt az áldozatot is szívesen meghozta a megszorult ember; még ha kölcsönt kellett is kérnie vagy valamit elzalogosítani érte.

Csak a kölcsönösszeg mielőbb meglegyen.

Es most megkezdődött a komédia. Héteken, sőt hónapokon át biztatgatta, hitegette, vigasztalta és serkentette Meller L. Egyed az ő boldogtalan „ügyfeleit”.

Drámai és szivettépő jelenetek játszódtak le napról-napra a Podmaniczky 57. sz. alatti „bankbizományi” irodában.

A hiteltkérők csoportosan ültek az irodahelyiségekben és szívszorogva várták az értesítéseket a pénzügyintézetektől.

Nemrég is egy mélyen megrendítő jelenet játszódott le az irodahelyiségekben. — Egy, a főváros környékén lakó állami tanitónő fordult a bankárhoz, hogy részére sürgősen 200 korona kölcsönt szerezzen. — Meller hónapokon keresztül hitegette és boldogította a szegény tanitónőt és végül kijelentette neki, hogy csak úgy tudná neki a kölcsönt megszavaztatni, ha két jó kezet állít. Erre a tanitónő a nagyszámu kliensek jelenlétében Meller térdeihez borult és si-

ránkozva s jajveszékelve könyörgött neki, hogy ne tegye őt tönkre, ne kergesse a kétségbeesésbe, hanem szerezze meg neki a kölcsönt.

Este táviratozza budapesti tudósítónk: A Meller L. Egyed ellen folytatott nyomozás nagyon sok terhelő adatot hordott össze. A rendőrség a pénzügyi ellenőrt ma délután tartóztatta. A nyomozás továbbra is folyamatban van. — Meller Egyed tagad.

TÁVIRATOK.

Legújabb politikai hírek.

Budapest, szeptember 23. A helyzet békés fordulatát senki nem várja. Kormánykörökben kedvezőtlen hírek kelnek szárnyra. Nagy érdeklődéssel tekintenek a Ház keddi gyűlése elé. A banksoport több tagja fel fog szólalni az ülésen. — Hir szerint a kormánylemondás okai felől is kérdeni fogják a kormányt. — A függetlenségi párt hétfő délután tartja meg értekezletét. Az értekezleten Kossuth Ferenc tesz előterjesztést és kikéri a párt véleményét. — A politikai világban sokan azt hiszik, hogy Lukács kabin fog következni.

Günther Antal a kuria elnöke.

Budapest, szeptember 23. Az igazságügyi tárca már a legközelebb meg fog üresedni, amennyiben Günther Antal ő felsége a kir. kuria elnökévé fogja kinevezni. A nagy kitüntetés — a legelső bírói pálya — mindenestre érdemes embert ért a Günther Antal személyében, akit nagy egyéni kvalitása, pártatlansága, puritán jelleme predestinálnak erre a nagy méltóságra. — A kinevezési hírt különben még nem erősítették meg hivatalosan.

Szterényi Budapestben.

Budapest, szeptember 23. Szterényi kereskedelmi államtitkár ma hazaérkezett a római utjából és a legközelebbi minisztertanácsban már részt is fog venni.

Elhunyt uralkodó herceg.

Bécs, szeptember 23. A lapok szerint a Bécs melletti Garasdorfban Ágost Lipót kóburgi herceg 14 éves fia Ágost szász-coburg gothai herceg meghalt.

Botrányok egy kivégzésnél.

Páris, szeptember 23. Ama botrányok, melyek tegnap Velencében, a három rablógyilkos kivégzésnél történtek, arra indítják az igazságügyminisztert, hogy törvényjavaslatot dolgozzon ki és terjesszen a kamara elé, mely a nyilvános kivégzéseket eltiltja és elrendeli, hogy a halálos ítéleteket ezentul a börtönök udvarán hajtsák végre. A francia jogászvilág egy része már régóta állást foglalt ama jelenetek ellen, melyek a kivégzéseknél folyton megisméltődnek.

Sikkasztás.

Limoges, szept. 23. Az itteni pósthivatal igazgatója 300,000 frank elsikkasztása után megszokott. A pénzt állítólag tőzsdei spekulációkon elvesztette.

Cook diszpolgár.

New-York, szeptember 23. New-York polgársága ma a város diszpolgárává választotta Cook-ot, az északi sark egyik felfedezőjét. A városban általában Pearyvel szemben Cook mellett van a közhangulat. A diszpolgárrá választás nagy lelkesedést keltett a Cook pártja körében.

Háromszáz halott.

New-Orleans, szeptember 23. A mexikói öböl partvidékén több nap óta dühöngő orkán áldozatának számát 300-ra becsülik.

Fabriczius Győző temetése.

Budapest, szeptember 23. Fabriczius Győző dandárparancsnok holttestét ma reggel átszállították a XVII. számú helyőrségi kórház ravatalos termébe, ahol díszes ravatalra tették. A temetés nagy katonai pompával pénteken délután 4 órakor lesz. A holttestet a farkesréti temetőben helyezik örök nyugalomra.

Zivatar földrengéssel.

Páris, szeptember 23. Óriási zivatarkok Dél-Franciaországban, különösen Varr, Herault és Gard megyékben nagy pusztítást okoztak. A zivatart könnyű földrengés előzte meg. A folyók kiléptek medreikből s lehetlenné tették a közlekedést. A be nem takarított termést elsodorta az ár. Két asszony a vízbe fult.

Közgazdaság.**Budapesti gabonatözsde.**

(Déli zárlat.)

Budapest, szeptember 23.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 30,000 métermázsa került forgalomba gyöngén tartott áron. Egyéb gabonafajták nyugodtak. Idő: derült.

Buza októberre	13.91—92
Buza áprilisra	14.07—98
Rozs októberre	9.72—73
Zab októberre	10.05—06
Rozs áprilisra	7.45—46
Zab áprilisra	7.64—65
Tengeri szeptemberre	0.00—00
Tengeri májusra	7.07—08
Repece augusztusra	00.00—00

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Négy havi fogház lopásért. Belényesi Eszter hencidai lakos 22 éves cseléd Nagy Ferenc és Nagy Sándorné gazdájától több ingóságot lopott el. A büntető törvényszék bírósága a letartóztatásban levő vádlót a lopásért 4 havi fogházbüntetéssel sújtotta. Az ítélet jogerős.

§ Ellopta a forgópisztolyt. A debreceni törvényszék ma három havi fogházra ítélte a már lezárva levő Toronyi Gábor 19 éves őrmihályfalvai születésű lakost. Toronyi az 1905. évben Márkus Jenőnél szolgált és ekkor lopta el a Bodnár István erős tulajdonát képező forgópisztolyt. — Az ítélet jogerős.

§ Ki a legény a csárdába? Az ős magyar koresmai virtuskodásnak ismét két szereplője állott a debreceni büntető törvényszék előtt. Sulyos testisértéssel volt vádolva Kapriányák József nyíraesádi legény, aki folyó év augusztus hó 8-án együtt mulatott Szuper György 19 éves társával Sámsonban. Nagyobb mennyiségű sör elfogyasztása után szóváltásba elegyedett a két legény. Kapriányák felkapott egy sörös üveget az asztalról s azzal vágta fejbe barátját, majd pedig a földre teperte s egy vasbottal a fején több életveszélyes sérülést tett. Szuper György 20 napon túl gyógyuló sérülést kapott. Kapriányák Józsefet a törvényszék dr. Oláh Miklós elnöklelte alatt egy és fél évi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

§ Veszedelmes tolvaj leány. Több rendbeli lopás vétségéért tartóztatták le Harangi Eszter 18 éves szoboszlói születésű leányt. A tolvaj cselédleány első ízben Bőr Ferenc helybeli lakost lopta meg, akitől 9 koronát és 60 korona értékű ingóságot lopott el. Másodszor Oláh Miklósné h. nánási lakostól 24 korona készpénzt és 200 korona 20 fillér értékű ruhaneműt lopott el. A bíróság Harangi esztert egy évi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

REGÉNY CSARNOK.**A nagy rejtély.**

— Folytatás. —

— Tudom, mi fog felvillanyozni, — mondá bizalmasan. — A mozgás legalkalmasabb erre. Utolsó időben semmi mozgást nem tettem. Várjon egy kicsit és meg fogja látni.

Kezeit széke gépezetére tette és szokott útjára indult, végig a szobán. Itt ismét más alakban tűnt fel az ominózus változás, mely rajta észlelhető volt.

A gyorsaság, mellyel most mozgott, nem volt azon örületes rohanás, melyre oly jól emlékeztem; a szék nem repült többé pergő, sűrűn forgó kerekre. Járt ugyan, de lassan, igen lassan. Fel és alá a szobában, a szegény nyomorék fáradalmasan süggette gépét, azután egyszerre megállítá, — elfogyott a lélekzete.

Mi követtük őt. Ariel volt az első és Benjamin oldalam mellett ment. Mindkettőnek türelmetlenül intett, hogy maradjanak hátra s engem egyedül hagyjanak közelni.

— Kijöttem a gyakorlatból, — szolt bágyadtan — Nem volt bátorságom a kerekeket rohanásba hozni s a padlót megreszkettetni, míg kegyed oda volt.

Ki ne sajnálta volna ekkor? Ki emlékezett volna meg rossz tetteiről e perében? Még Ariel is érezte. Hallottam, amint nyögni és siránkozni kezdett mögöttünk. A bűvész, ki egyedül felkölthette alvó érzékeit, most felkeltette azokat elhanyagolása által. Végzetes kiáltását hallá a ismét, kesergő, fájdalom hangon.

— Mi lelte uram? Hol marad a történetem?

— Ne törődjék vele, — susogtam. — Friss levegőre van szüksége. Küldjön el a kertészért. Menjünk kocsikázni, kis ponifogatán.

Hasztalan volt. Ariel ura figyelmét kiereszkolta, s a kesergő kiáltás újból megisméltódott.

— Hol marad történetem? Hol marad történetem?

A hanvatló szellem még egyszer felágaskodott Dexterben.

— Te nyomorult! Te ördög! — kiáltott, székét Ariel felé forgatva, mig szemközt állt vele. — Már jön a történet. El tudom még mondani! Bort! Te nyafogó bamba, hozd elő a bort. Mért nem jutott eszembe előbb? A királyi burgundi! ez kell nekem, Valéria! hogy képzeletem ismét fellángoljon agyamban. Poharakat mindenkinek! Eljen a szőlőnedv királya — a dicső Clos Vougeot!

(Folyt. köv.)

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára

Kaszanyitzky Endre
főutcai üzletébe

megérkeztek és nagy választékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

asztali, függő, salon, ebédlő és hálószobai villany-csillárok és lámpák,

melyek a legmodernebb és legszolidabb kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

Olosó árak. Kitűnő áru.

Vendéglői és kávéházi felszerelések

Padló lakk

minden színben, dobozonként 60 krajcar

a Festékgári raktárban

Hatvan-utca 8. szám. Telefon 205. szám.

Villamos világitást,

telefonok, villamos eszengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban eszközöl

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivlámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányú Wolfram és Osmium égőket.

UJ TEJCSARNOK
BETHLEN-UTCA 12. SZÁM ALATT.

Gróf Károlyi Klára-majori tejgazdaság kezeléségének tejesarnoka, mint higienikus tejtermelő-intézet üzemét **folyó évi október hó 1-én nyitja meg.** Ott kapható lesz egész nap

kitűnő minőségű, tisztán kezelt uradalmi teljes tej, l-a tea-vaj, habtejzin, kávétejzin, tejfe, turó, fölözött tej és mindenféle különlegességek minden mennyiségben.

Viszontelárusítóknak és nagyban vásárlóknak kedvezményes árak.

Házhoz szállításokat elvállalunk.

Szétküldésre előjegyzések délelőtt 9 és délután 3 óráig eszközöltenek. Tejkihordásra asszonyok vagy leányok felvételnek. Jelentkezni lehet délután 2—3 óráig.

Mi nem versenyzünk az árakkal, hanem az áruk minőségével, amely fényesen igazolja e nagynevű uradalom származását.

Legbiztosabb szépítőszert a
FÁY-féle ARC-CRÉM.
 Kítüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításán arany éremmel és oklevéllel.
 Hatása csodás!
 Szépit, fiatalít! Legkínzóbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arc bőr tisztátalanságai ellen.
 Egy tégely ára egy korona
 Hozzávaló „Fáy-szappan” szintén egy korona
 Kapható a készítő
GROSZ NAGY FERENCZ gyógyszerésznél =
 Debreczen, Kossuth-utca 8., a színház mellett. * Telefon sz. 469.
 „ARANYEGYSZARVU” gyógyszerész.

Villamos világitást
 lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, malmok, gyá ak, kastélyok saját üzemi berendezéseket, dynamo-motor szellőztető, telefon, szobacsengő berendezéseket helyben és vidéken a legnagyobb szakértelemmel szavatosság mellett
Fazekas Imre
 készít DEBRECZEN, Plac-u. 77. Telefon 567. Eredeti Dr. Just Wolf-ram lámpa gyári raktára. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

URSUS
 a legtokéletebb rendszerű
BORSAJTÓ
 a 3-ik erőáttétellel felülmúlja minden más szerkezetű sajtó nyomóképességét, ACZEL csavar és keret-szerkezettel, a must vasrészekkel nem érintkezik, miáltal a bor megfeketedését kizárja, a törköly egydarabban kivehető.
 Képes árlap pinczefelszerelési cikkekéről és borsajtókról ingyen és bérmentve.
Tóth Gyula Debreczen.

Serravallo
KINA-BORA VASSAL.
 A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításán államdíjat és aranyérmét nyert.
 Erősítőszert gyöngékedők, vérszegények lábadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.
 Több, mint 6000 orvosi ellismerő nyilatkozat.
J. Serravallo,
 csász. és kir. udvari szállító
TRIEST-BARCOLA.
 Kapható a gyógyszerházakban fél lit. ü. 2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

A haj a legszebb disze az embernek!
 A legnemesebb és legtermészetesebb hajápolószert a
DR. DRALLE-FÉLE NYIRFAVIZ
 jósága és hatása eddigelé elérhetetlen.
 Egyszeri használat után nélkülözhetetlenné válik.
 Nyirfa-illatszer-tár:
DRALLE GYÖRGY HAMBURG
 Megteremtője az eredeti készítménynek.
 Nagyban lerakat Ausztria és Magyarország részére:
Hoffmann M. és Társa, Tetschen a. E.

A
BORSOS-féle
HAJSZESZ a legjobb hajnövesztő és hajápoló szer. Hatása bámulatos. Megszünteti a hajhullást, a hajvégek megtöredezését. NŐTETI A HAJÁT és nem változtatja annak színét. — Kapható:
Mihalovits Jenő
 gyógyszerésztárában
DEBRECZEN.

HIRDETÉSEK
 fölvetetnek a kiadóhivatalban, gr. Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

6548—1909. szám.
Gabonaszállítási hirdetés.
 A máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság magtárjai részére szállítandó gabonaneműek biztosítása céljából 1909. október hó 18-án d. e. 10 órakor az erdőigazgatóság hivatalos helyiségében írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.
 A tárgyaláson részt venni óhajtok felhivatnak, hogy az egy kor. bélyeggel ellátott és 5000 (ötezer) korona készpénz, avagy állami értékpapír bányapénzzel felszerelt írásbeli ajánlataikat a versenytárgyalás napjának délelőtti 10 órájáig az alólírt erdőigazgatóságnál nyújtsák be.
 A szállítandó gabona mennyiség a következő:
 A bocskói magtárba 120 q buza, 140 q rozs
 A rahói " 185 " " 690 " "
 A körösmezői " 185 " " 640 " "
 A felsővisői " 300 " " 1150 " "
 Összesen 790 q buza, 2620 q rozs
 Az árlejtési és szállítási feltételek az alólírt erdőigazgatóságnál, a bustyaházi m. kir. erdőhivatalnál, a bocskói faraktárgondnokságnál, a rahói, mezőháti és visői erdőgondnokságoknál nemkülönbén a nagykarolyi, debreceni és beregszászi m. kir. pénzügyigazgatóságoknál tekinthetők meg.
 Az árlejtési feltételekbe ütköző, avagy a későn érkező és az utóajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.
M. kir. erdőigazgatóság.

PRELOVSZKY ANDRÁS
 elsőrangú katonai és polgári szabó fizetése bel- és külföldi szövöttek valamint hadi felszerelési cikkek nagy választékú raktára
 Debreczen, Kossuth-utca 4. szám.
 Elvállal a legujabb szabású és a legnagyobb igényeket is kielégítő katonai, vasuti és sport egyenruhákat, polgári öltönyöket, valamint magyar-, disz- és viselő ruhákat papi reverendákat, palástokat és fővegeket a legjutányosabb árak mellett készítenek.
Ugy tényleges, mint tartalékos tiszték és egyéves önkéntesek
 a legelegánsabban szabályszerint kiváló olesó árban felszereltetnek. Az anyag jó minőségért **valamint előírás szerinti elkészítésért felelőséget vállalok.**
 Árjegyzékkel és felvilágosítással szívesen szolgállok.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elír. Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8-1-ig és d. u. 2-8-ig gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen” apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha társat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszer keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levelo van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „Dezső”, „Jenő”, „D. V.”, „Böske”, „Kálmán”, „Ezerjő”, „Szinház-háti”, „Csak egyet”, „Nánási”, „Pipaes”, „K. Z.” jeligére.

A német nyelv gyakorlása végett ismeretséget óhajt kötni fiatalember, oly tisztességes nő vagy férfival, ki magyarul csak nagyon keveset tud. Leveleket a kiadóba „Drezda” jeligére kérek.

„Kék nefelejts”. Miért vár levelével? Miért nem vád azonnal, hisz tudja, hogy sorait epedve várja a kis gazdász.

Ajánlat.

A legjobb ízű aromás pörkölt kávé Félégyházynál kapható. Villanyüzemű kávé pörkölde a kirakatban Piac- és Miklós-utca sarok.

Zongorák, Pianinók, Harmoniumok és Cimbalmok bérbe kaphatók Schmidt S. hangszer raktárában.

Eladó szép fajkörte (Diel vajone) kilója 40 fillér. Egymalom-utca 4.

Egy csinosan butorozott szoba, teljes ellátással kiadó József királyi herceg-utca 34.

Zongora órákat ad kezdők és haladók számára előkelő urileány. Cim a kiadóban.

Írásbell másolási munkálatokat szép, helyesírással bíró fiatalember elvállal. Cim a kiadóban.

Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Debreczen Bádogos-u. 1. 15

Blattner Gyulánál főtér, megyeházzal szemben, képek keretezése a leggyorsabban készülnek.

Udvari lakás, két-két szobás, előszoba, konyha, kamara, pince, fűskamrával minden órán kiadó, jó víz az udvarban. Egymalom-utca 5. szám.

Műhelynek világos pince kiadó. Értekezhetni István-gőzmalom portásnál. Ócska deszka kerestetik.

Két raktár november 1-re kiadó, Csapó-utca 50. sz.

- Akar Ön eredményesen hirdetni?
- Kérje a 412. számú telefont!

Iskolakönyvek vidéki megrendelését leggyorsabban és pontosan intézi, Debreczen legrégebb könyv- és papirkereskedése: Csáthy Ferenc, Egyház-tér 2. sz.

Külön bejárati garcon lakás, elegánsan butorozva (gáz, parkett) a piacon kiadó. Cim a kiadóban.

Borsos-féle hajszesz kapható Mihalovits Jenő gyógyszerárban.

Kereslet.

Szakmányos vincellér kerestetik homoki szőlőbe. — Cim a kiadóhivatalban.

Könyvelő, több évi gyakorlattal, ki az egyszerű könyvvitelben és önálló magyar levelezésben teljesen jártas, magyar levelező stenogramot jól ír, írógépen biztosan és gyorsan dolgozik, nagyobb villamosági vállalatnál azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Könyvelő mérlegképes, október hó 1-ére kerestetik. Cim a kiadóban.

Ügyes mosónő kerestetik. Cim: Varga-utca 12.

Lakatos segéd és tanuló felvétetik Csillag-utca 25. szám alatt.

Egy jó családból való flu tanulóknak Juhász István épület- és műlakatos vállalatnál felvétetik. Kazinczy-utca 2. sz.

Szakmányos vincellér kerestetik homoki szőlőbe. Cim a kiadóban.

Eladás.

Eladó idej, saját termésű must, 100 hektó Rizling és Ezerjőből Molnár Lukácsnál, Debreczenben.

Eladó saját termésű, mult évi kitűnő Ezerjő, Rizling, Kövidinka bor, 100 hektó Molnár Lukácsnál, Debreczenben. Értekezhetni Kossuth-utcai üzletében.

50 hektoliter érmelléki must eladó. Cim a kiadóban.

Bánkon 17 és fél hold föld, tanyaépület, 3 hold szőlő van benne, eladó. Értekezhetni lehet Jókai-utca 42. sz. alatt Szabó Józsefnél.

Egy hus, tej- vagy kenyérhordó féderes kocsis eladó. Csapó-utca 40.

Bihar—Diószegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz., ugyanott az idej termés, cirka 100 hektoliter, eladó.

Simonffy-utca 13. számú ház eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál Csillag Miksa József kir. herceg-utca 53.

Vetni való buza eladás. Szép, tiszta, 80—81 minőségű buza, tisztán kiostálva kapható, kisebb és nagyobb mennyiségben. Cim a kiadóhivatalban.

Babot, diót, kölest és egyéb magvakat vesz Zipser Samu, Temesvár.

Billiárd-asztal, ebédlő-kredenc eladó, asztalosmunkákat elvállalok. Eötvös-utca 112. Nagy.

Szőnyeg,

Függöny, Stores, Bonnes Fennes, Hencser takaró, Ágy- és asztalterítő, Flanell-takaró, Paplan és matrác nagy raktár

Donogán és Somossy cégnél, Kistemplombazár, Debreczen

9774—1909 tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Medgyesi Lajos végrehajthatónak id. Diószegi János végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a debreceni kir. törvényszék területén lévő, Debreczen határában fekvő, a debreceni 10,367 sz. tkvben A+I. sor-, 6222/h. hrsz. alatt felvett, a végrehajtást szenvedett nevében álló ondódi szántóföldre 1260 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi október hó 26-ik napján, délután 3 órakor a kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár kétharmadán alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át, vagyis 252 korona — fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. kincstár bánatpénzt letenni nem köteles.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árral magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért összeg 20%-áig kiegészíteni, különben az ígérete figyelmen kívül marad és a tovább folytatandó árverésben részt nem vehet.

Debreczen, 1909. évi augusztus hó 8-án. Kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Baróthy Béla,
kir. törvényszéki bír.

ISKOLÁS FIUK

és leányok részére olcsó, szabott áron beszerezhetők:

Kész fehérneműek, ingek, lábravalók, harisnyák, zsebkendők. Paplanok, matrácok, ágylepedők, flaneltakarók.

Fiuknak Brassói posztók, Leányoknak intézeti sötétkék gypaju Cheviot ruhaszövetek és hozzávalók

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debreczen, Rózsa-u. 1.

Alapított 1842. évben.